

Boeken

Neen nu de totstandkoming van de veiligheidsregio's. Natuurlijk moeten de overheidsdiensten die bij grootschalige ongelukken of rampen met de hulpverlening zijn belast, op elkaar zijn afgestemd. In dat soort omstandigheden dienen zij als een eenheid te werken. Het oprichten van veiligheidsregio's, die geografisch en inhoudelijk de diensten bijeenbrengen, is daarom een goede keus.

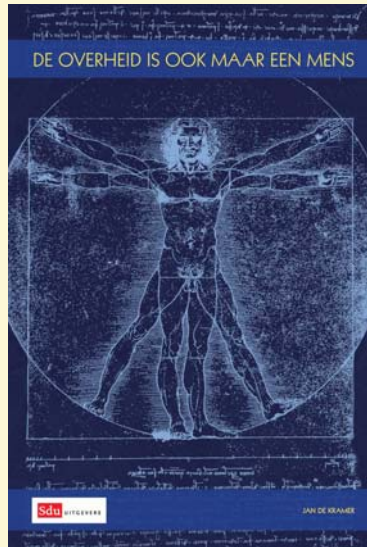
Maar de oorspronkelijke identiteit van de diensten die er bij betrokken zijn, mag niet uit het oog worden verloren. Zo moet er bijvoorbeeld voldoende aandacht zijn en blijven voor het karakter van de vrijwillige brandweer.

Identiteit

In zijn boek *De overheid is ook maar een mens* benadrukt Jan de Kramer dat bij reorganisatieprocessen binnen de overheid eerst en vooral gekeken moet worden naar de identiteit van de organisatie. Zonder goede analyse van haar wordingsgeschiedenis is het moeilijk een organisatie met succes te veranderen.

Wanneer de klantgerichtheid en de transparantie van een overheidsorgaan vergroot moeten worden, is het goed te beseffen dat dit op gespannen voet staat met de identiteit van de overheid, waar continuïteit en rechtszekerheid een belangrijke plaats innemen. Natuurlijk kunnen flexibiliteit en maatwerk worden ingevoerd, als de kernfuncties van de overheid maar overeind blijven.

Nu is het vaststellen van de identiteit van de overheid van nu geen eenvoudige zaak. De Kramer wijst er op dat veel in beweging is. De vaste patronen zijn veelal verdwenen. Het aantal leden van politieke partijen loopt terug, de vertegenwoordigende functie van de vakbonden staat onder druk. De burger stelt zich individueel op tegenover de overheid. En de overheid beseft dat de samenleving voor

Liever pizzaoverleg dan stuurgroep

Jaap Pop

De overheid is ook maar een mens,
door Jan de Kramer

isbn 9789012132190, Sdu uitgeverij, www.sdu.nl

haar lang niet altijd maakbaar is. De marktwerking in de zorg heeft haar intrede gedaan en een aantal taken van de overheid is geprivatiseerd.

Belangengroepen

In het boek passeren al deze ontwikkelingen en bijbehorende dilemma's kort de revue. De Kramer zegt daar soms rake dingen over. Zo stelt hij vast dat de overheid vaak geen positie durft in te nemen ten opzichte van belangengroepen die slim gebruikmaken van inspraakprocedures. Een voorbeeld van zoiets viel onlangs op mijn deurmat: een publicatie van de wijkvereniging die de bewoners oproept de komst van een voet- en fietserspontje over het Spaarne in Haarlem te torpederen. Door deze nieuwe verbinding kan een stadsdeel van dertigduizend inwoners een kortere fietsverbinding naar Zandvoort

krijgen. Voor veel mensen 's zomers het Haarlem aan Zee. Het bezwaar van een groot deel van de wijkbewoners aan de overkant is dat die fietsers allemaal door hun straten komen. Het is goed te weten dat het hier een villawijk betreft met ruime straten en dat het pontje per keer niet meer dan tien fietsers mag overzetten.

Jan de Kramer is evenmin als ik een tegenstander van inspraak. Hij bepleit alleen duidelijkheid in de positie van de overheid waarbij je het karakter van de overheid als behartiger van het algemeen belang niet moet miskennen.

Modellen

Zijn pleidooi om de overheid bij reorganisaties ook eens als een mens te beschouwen is zinvol. Te vaak starten reorganisaties met modellen en schema's en de mededeling dat het op 1 januari aanstaande allemaal anders zal zijn. Dat werkt evenmin als wanneer de psychiater zijn cliënt opdracht geeft dat 'het' nu over is. De schrijver maakt uitstapjes naar de psychologie, de Chinese krijgskunst en de gedachtewereld van de indianen. Dat geeft een apart karakter aan dit boek. Hij geeft ook praktische raadgevingen. Zoals: organiseer behalve de vergaderingen van de stuurgroep reorganisatie regelmatig aan het eind van de dag een 'pizzaoverleg' op steeds weer andere afdelingen. Daar kan in informele sfeer de stand van de reorganisatie doorgenomen worden. Dat is minstens zo zinvol als die officiële vergaderingen.

En de veiligheidsregio's? Welnu, ook de laatste zullen opgericht worden, zeker als men daarbij, conform de aanbeveling in het boek van Jan de Kramer, begrip toont voor de identiteit van de vrijwillige brandweer.

Jaap Pop is oud-burgemeester.